

БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 37 (3341) 1941 оной февралын 14. пятница СЭН 10 МУНГЭ

НҮ-ТОНО БОЛБОСОРУУЛГЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР БА ҮРГЭНӨӨР ЭРХИЛХЭ

ВКП(б)-гэй Центральна Комитетдэй 1940 оной Мартын пленумдэй түүхэтэ тогтоол болбол колхозуудта хамтын малажалы ба тэрэнэй ашаг үгэлгын эхлэхын тулада үргэн эхэ аргаар дэл нээжэ үгөө. Манай республика дотор үнгэрэгшэ жэлдэ хэдэ-хэдэн шэнэ фермэнүүд эмхидхэгдээд, тэддэ хүтэй үнээд олошоржо байна.

Зүгөөр, артелинуудтэ хү-тоно болбосоруула хэрэг эмхи гуримгүй байхаар. Республика дотор сыр, брынза, сагаан тоно г. м. болбосоруула хүдэлмэри эмхидхэгдээгүй байхаа гадна, тоно хайгуулжа шаралуула ехөшөг гээтэтэйгээр эрхилэгдэнэ. Тэрэшлэн, бүлээн хүнөө эдэ хоолой зүйлүүдэ үйлдэбэрилгэ ба хони-ямаа хаалга эмхидхэгдээгүй.

Газар тариалангай ба бэлдэхэй органууд хү-тоно болбосоруула хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр ханданаһын гэжээр, республика дотор 1940 ондо гүрэндэ хү тушааха түсэб 94,1 проц. гүйсэхэгдэнэ байха юм. Энэ хадаа тон сомордолтой факт гэшэ, тиймэһэнэ тухай тобшолол хэхэ хэрэгтэй.

Зарим колхозуудта хүнэй продуктууды үрхэ ба гутааха ябадал үзэгдэнэ. Фермэнүүд дээрэ үнээдхэ хааһан хүнэй хэмжээһын тодо бонороор бүрдхэлгэ дутамаг. Үнээдхэ хү хаалга тон бага. Жэл дотор нэгэ хаамхай үнээһнээ дунда жэшээгээр 315 литр хү абанаби. Нэгэ талаһаа—үнээдэй хү хаалга нийэ бага байһан ба, нүгөө талаһаа—хүнэй продуктууды болбосоруулагда эмхи гурим хүсэд байгуулагдагүй дээрһэнэ, малажалһаа олоо оруула хэрэг тон хангалтагүй байһаар.

Нютагай сырһоо үргэн хэрэгдэлэй эд бараа ба эдэ хоолой зүйлүүдэ үйлдэбэрилгэ үрэгдэхэ тухайда угаа шухала зорилго табигдаад байһан мүнөө сагта хү-тоно болбосоруулагда большевистскэ анхрал хандуулахы парти ба правительство хатуугаар эринэ. Малажал эрхилдэг илангаһа манай республикада хүнэй продуктууды элбэг дэлбэг болгохо аргабайдал хүсэд бий. Энэ шухала зорилгы шууд шийдэхын тулада юун хэрэгтэйб гэхэдэ: колхозуудай ба фермэнүүдэй хүтэбэрилэгшэд ба хүдөө ажлын спедиалстууд үнэхөөр оролдог ба үүсгэ гаргаха, шэнэ-шэнэ арга бөдөржэ хэрэгдэхэ ёһотой.

БМАССР-эй Совнарком наашаг энэ асуудалы зүбшэн хэлсээд, фермэнүүд дээрэ үнээдэй хү хаалгы ехэдхэхэ, 1941 ондо гүрэндэ хү тушааха уялгаһа болзор соонь гүйсэхэхэ, хони саады хаалгы эмхидхэхэ ба тоно, сыр, брынза, тараг болбосоруулгы байжаруула тушаа шухала удхатай хэмжээбууланууды түлэблэб.

Республикын хүдөөажлын түрүүшүдэй зүблөн дээрэ малшад ба хаалшад болбол фермэнүүднэй бүлэһэн хүсэ хүсэд хэрэгдэхын түлөө төмсөнөгүй, тэндэ хүнэй эдэ хоол элбэгжүүлэ барагдашагүй ехэ продукт миил хосорно гэжэ зааһан байгаа. Хэрбөө энэ бүхы аргабайдалаа хүсэдөөр хэрэгдэ шадаа һаа, колхозууд хэдэн ар-

баад мянган түхэригэй олоо оруулахы лабай.

Республикын Совнаркомой тогтоолой ёһоор, том малажалтай колхозуудта тоно-сыр болбосоруула заводууд баригдахаар хараалагдана. Энэнтэй хамта, колхоз бүхэндэ хү буйлуула пунктууды заһабарилжа түхөөрхэ болон. Баһа, зунай сагта хү хадагалха хүйтэн подвал уялгата ёһоор түхөөрхэ хэрэгтэй байһан ушарһаа, энээн тухайда мүнөө эртэнһэн анхаржа, мүльһэ бэлдэхэ шухала.

1940 оной торшо соо манай республикын аймагуудта хү бүлэхэ 17 пункт, тоно болбосоруула 3 завод ба хүнэй продуктууды хадагалха хэдэ хэдэн подвалнууд шэнээр баригдаха түсэбтэй.

Улан-Удэ городохи тононой заводой дэргэдэ байгуулагдаха шэнэ цех хадаа хүнэй продуктууды элбэг ехөөр үйлдэбэрилхэ болон. Эндэ брынза, эзэгэй, тараг, морожено, хүнэй квас г. м. хэдэн зуугаад тонпоор гаргаха аргатай байха юм.

Аймагуудай тоно-сыр болбосоруулагда заводууд ба нютагдахи хүтэбэрилэгшэд колхозуудһаа хү тушаан абалгада мүнөө бэлэн болоод байха ёһотой. Заһабарилжа, түхөөрхлын хүдэлмэриг түргэдхэхэ, һаба амбарта-нууды бэлдэхэ, мэргэжэлтэй кадр-нууды шэлэн олохо тушаа энэ гэлээр эрид хэмжээ абаха хэрэгтэй. Тэрэшлэн, колхозуудай фермэнүүд дээрэ хү-тоно болбосоруула хэрэгы эрхилхэ мэргэжэлтэ мастернууды бэлдэхын зорилгоор, феврал ба март һарануудай торшо соо богонихол болзорой курунууды үнгэрэгхэ ёһотой байна.

Газар тариалангай Наркомат болбол хүдөө нютагуудта хүнэй продуктууды болбосоруулгы эмхитэйгээр, үргэнөөр эрхилхэ хэрэгы хангахын тулада хони-ямаады һааха ба брынза үйлдэбэрилхэ тухайда, тоно-сыр болбосоруула арга гурим тухайда заабаринууды, зурагтай плакат хэблэн гаргаха уялгатай.

Колхозуудай хү-товарай фермэнүүд энэ жэлһэ эхилэн, гүрэндэ хү тушаалгы шэнэ законой ёһоор, газартай хэмжээтэй зохиладуулан үйлдэхэ байна. Түхын түрүүндэ гүрэнэйгөө урдахи уялгануудаа дүүргэхэ ёһотой-бди. Колхозуудта хү-тоно болбосоруула тухайда хэмжээбуулгы урдаа-баряад, гүрэндэ тушаалгы тавадлуула гэһэн аашануудта хатуу сохилто үгэхэ зэргэтэй.

Манай колхозууд эдүүршын газараар, элбэг баян хүтэй малнууды хүрэг олоор үсхэжэ, хү хаалгы ехэдхэхэ аргабайдал хүсэд бий. Энэ аргабайдалаа шадамараар ба бодомжотойгоор хэрэглэн, тоно ба сыр, тараг ба хурууд, айруу ба эзэгэй элбэг ехөөр үйлдэбэрилхын түлөө бүтэвэрөө тэмсэ!

Энэ хадаа үргэн хэрэгдэлэн эд бараа ба эдэ хоолой зүйлүүдэ элбэгжүүлхэ тухайда большевистскэ партиин ба советскэ правительствын заабарие бодото хэрэг дээрэ бөөдүүлхэ шухала хэмжээбуулануудай нэгэн мүн.

636 миллион түхэриг—гэр байра заһабарилгада

РСФСР-эй городуудта ба хүдөө нютагуудта гэр байра заһабарилгада бэлдхэл эхилэгдэбэ. Энэ жэлдэ калитальна заһабарилгада 636 миллион түхэриг гаргашалагдаха байна. Энэ хадаа үнгэрэгшэ жэлэйһинэ 44 миллион түхэриг үзүү болон. Энэ мүнгэн зөөрин ехэнхи хубинь гэр байрын тононууд барилгануудта, канализацида ба водопроводууды заһабарилгада гаргашалагдаха байна. Энэһинэ гадна, түхэриг гэр байрын

юрын заһабарилгада 200 миллион шахуу һомологдоно.

Заһабарилгада нютагай материалнууд гол түлэб хэрэгдэхэ байна. Нютагай сырһоо барилгын материалнууды бэлдэхэ предприятиенууды эмхидхэхы гэр байрын эмхи-зургаануудта дуралдахада.

Гэр байра заһабарилгы үнгэрэгхэ кредитүүд коммунальна банкнуудта нөөгдэбэ.

16250 залуу врач

СССР-эй Наркомздрав энэ жэлдэ медицинскэ дээдэ һургуулинууды дүүргэхэ врачууды хубаарилжа эхилэбэ.

Ороной эмнэлгын эмхи-зургаанууд энэ жэлдэ 16250 залуу врачы абаха байна. Һургуули дүүргэгшэ олонхын Союзай заха холын нютагуудта хүдэлмэрилхэ дуратай байла юм. Тийн, Хабаровск хизаарта 300 хүн, Красноярск хизаарта 160 хүн гэхэ мэтгээр эмхидхэхэ байна. Һур-

гуули дүүргэгшэдхэ хэдэн олон хүнүүд национальна республикануудта элбэгдэхын.

Медицинскэ дээдэ һургуулинууды дүүргэгшэдэй 6380 хүнинь хүдөө тосхонуудта элбэгдэхэ ба 500 хүн хүтэбэрилхы хүдэлмэрилдэ: эдүүрхы хамгаалгын таһагууды даагшаар, эмнэлгын эмхи-зургаануудай главна врачар, гүрэнэй санитарна инспектороор, эпидемиолог болон элбэгдэхэ байна.

ВКП(б)-гэй XVIII конфернцийн нээгдэхэнэ урда тээ

КОМСОМОЛЕЦ ВОРОНИНАЙ ҺАЙН ҮҮСХЭЛ

Цедондой алууһаа һургаал абажа, 1941 оной хабарай тарилгада бэлдэхэ-лы эртэнһэ эхилэн колхозууд хэхэ, бүтөөхэ хүдэлмэрээ түсэбэй ёһоор дүүргэжэ байна.

Баргажанай комсомедэй «Красный Октябрь» колхоз үрэнэй фондые хүсэд байгуулаад, тэрэнэй шанары нилгахата үрэнэй эрхим сортын байба. Тарилгын үедэ хэрэглэгдэхэ үбһэ тэжээлы бүрин бэлдэхэ.

Тус колхоз агротехническэ хэмжээ-ябууланууды бөөдүүлгээр нилээд эхэ хүдэлмэри бүтөөбэ. Шэбхэ зөөлгөөр, шүүбуунай аргал ба үнһэ сугдуулаар, саһа тогтоогоор түсэбөө дүүргэнэн болобошье, энээгээр хүдэлмэрээ хизаарлангүй, саашан үргэлжэлүүлэ. Баргажанай дунда һургуулийн һурагшад агротехническы заабарие хүсэдөөр бөөдүүлгэдэ туһаламжа үзүүлдэг байна. Арбадхи классай һурагша, комсомолец нүхэр М. В. Воронин гэгшэ угаа һайн үүсхэл гаргаба. Нүхэр Воронин болбол XVIII партконференциин нэрэмжэтэ мүрсыөөндэ оролсохо зуураа, 2 центнер үнһэ ба 2 центнер физкаль сугдуулаа, 5 шарга шэбхэ таряалан дээрэ гаргахаб гэһэн уялга абаад, оролдоһотойгоор ажаллана. Энэ үүсхэлынь бусад һурагшад һайшаан дэмжэбэ.

XVIII партконференциин нэрэмжэтэ артель (Читкан) үрэнһөө хүсэд хадагаад, мүнөө агротехническэ хэмжээ-ябууланууды ба машина зөөбөгэй заһабарилгы дүүргэхэ дүтэлөө.

Гэбшье, Барханай сомондо тарилгын бэлдэхэл табалдагтай байна. Кагановичин нэрэмжэтэ артель үрэнһе хаахаһа байтагай, тариа сохилгышье дүүргэдүй. Энэ сомоной гурбан колхозууд хабарта бэлдэхэлы ехөөр удааруула. Нийэ ношоролго саашадаа тэсэхээр бэшэ.

В. ГАЛИНДАБЕВ.

ТАРИЛГАДА БЭЛДЭХЭЛЫЕ ГОЛ ТҮЛЭБ ДҮҮРГЭЭДИ

Тарилгада бэлдэхэлын гол шухала хүдэлмэриүүд дүүргэгдэжэ байна. Үрэнэ сөбөрлөг дүүрээ. Туршалгын уялгата тариха үрэнһе тон нарыар илгаабди. 75 плуг заһабарилганхай.

Зүгөөр, зарим бригадануудай мориной хүсэ шадал тиймэ һайн гэжэ хэлмээр бэшэ. Илангаһа № 2 бригадала мориной шадал тамрын хангалтагүй. Тийгээд, энээдэ бүхы анхаралаа табиха зэргэтэй болооды.

Энэһинэ гадна, агротехническэ хэмжээябууланууд эршэмтэйгээр бөөдүүлгэдэ: 300 гектар газарта саһа тогтоогдоо. 2500 шарга наг шэбхэ таряалангай газар дээрэ зөөгдэбэ.

Вфремовскэ звеногой звеневод үггэн-стахановец нүхэр Мункуев, даалагданан уялгата дээрэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. Звеногойгоо хүдэлмэриэ зүбөөр эмхидхэжэ шадаа. Эрхим стахановец нүхэр Мункуев энэ жэлдэ гектар бүриһөө 100 пудһаа дошо бэшэ ургаса абахын түлөө ехээн оролдог гаргана. XVIII партконференциин нэрэмжэтэ социалистическэ мүрсыөөндэ оролсоод, хэдэ хэдэн уялганууды абаһанаа бөөдүүлжэ байна.

Колхозой дэргэдэх партийна эхив организаци (секретарин нүхэр Тункеев) артелингөө ажал хүдэлмэриэ бодото туһаламжа үзүүлэ. Агитационно-политическэ хүдэлмэриүүд ажахын зорилгонуудтай зохиладуулан ябуулагда-на.

Манай фермэнүүд, бригаданууд дээгүүр ажалладаг колхознигуудай дунда ойгууламжын хүдэлмэриэ үндэр хэмжээдэ табихан байха юм. Партийна организаци болбол адуу малай үбэлжэжэ ехэхэн анхарал табива. Энэ шухала асуудалаар шийдэхы хэмжөө-нууды абын ба үдэр бүрин туһаламжа үзүүдэн байна. Олонхи коммунистууд малажал дээрэ хүдэлмэрилэн, түрүү үүргы эзэлнэ.

Колхозой правлени болбол партийна эхив организациин үдэр бүрин туһаламжаар, өөһөднгөө урда табигданан зорилгонууды бөөдүүлжэ шалаха бай-на.

Бато БАИРОВ—Зэдн аймагай, Сахьяновогай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгшэ. **с. Бургалтай.**

ВЛКСМ-эй ЦК-да

эй ойн нэрэмжэтэ комсомольско Бүхэ-союзна урилдаае февралын 23-да дүүргэхэ тухай хэдэн олон комсомольско организацинуудһаа оронон дурал-халы һайшаба. Энэнтэй зохиладуу-лан, ВЛКСМ-эй ЦК болбол урилдаанда хабаадагшад нийтын мүрсыөө ама-ралтын үдэрнүүдэ үнгэрэхэһөө гадна,

мүн хүдэлмэрийн үдэрнүүдэ үнгэр-гхы дуралхан байна.

ВЛКСМ-эй ЦК февралын 14-дэ үд-шин 6 часта, комсомольско Бүхэсо-юзна урилдаанда зорюудан тусхай ра-дио хөөрөлдөө Коминтернын нэрэмжэ-тэ радиостанцияр тунхалгаха байна. (ТАСС).

Январин 20-до Ленинград—Москва гэһэн пассажирскэ авиационно Зам нээгдэбэ. Тус замы 21 хүнэй һуудалтай хурдан ябадал «ПС—84» самолет хангаха юм. **ЗУРАГ ДЭЭРЭ:** Ленинград—Москва авиазамы нээгшэд-пилотууд М. К. Струков (зүүн талада) ба В. И. Чулков. ТАСС-ын фото.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

У К А З

Түхөөрөлгы ба материалнууды худалдаха, агсаха ба ондоо тээшэн үгэдэг ябадалы хорихо тухай ба нимэ законһоо гадуур ябууланууды хэһэнэй түлөө хуулин харюусалгада хабаадуула тухайда

Социалистическэ ажахын интерес болбол предприятинуудай «үлүү» байһан бүхы зөөринүүды, хэрэглэгдэ-гүй түхөөрэлгэ ба материалнууды нягтаар бүрдхэхэ ба түсэбэй ёһоор хубаарилжа ябадалы эринэ.

Гэхэтэй хамта, бусад предприяти-нуудта худалдаха ба тэдэнэртэй агсаха мэтээр түхөөрэлгы ба материалнууды үрхэ ябадал промышленностын ба транспортын зарим хэдэн предприяти-нуудта үзэгдэнэ. Предприятинуудта гүрэнэй тухай зорюулгатайгаар үгэнэй түхөөрэлгы ба материалнууды предприятинуудай хүтэбэрилэгшэд зоргооро, законһоо гадуур худалдадаг, агсадаг ба ондоо тээшэн үгэдэг байна.

Үлүү гараһан түхөөрэлгы худалда-ха ушар хадаа бодото дээрэ социали-стическэ үмсые нуюсаар хулгайлан ябадал болон гэжэ тоолохо зуураа, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй эзахань:

1. Үлүү гараһан ба хэрэглэгдэгүй түхөөрэлгы, мүн тэрэшлэн материал-нууды предприятинуудай худалдадаг, агсадаг ба ондоо тээшэн үгэдэгынь хорихо.
2. Үлүү гараһан ба хэрэглэгдэгүй түхөөрэлгы, материалнууды худал-даха, агсаха ба ондоо тээшэн үгэдэ-ябадал, мүн тэрэһиёе законһоо гадуур худалдан абага хадаа социали-стическэ үмсые хулуундандал адли гэмтэ хэрэг гэшэ гэжэ байгуулаха. Энээн тушаа гэмтэй ноурууд судта үгтэхэ ба судай шийдхөөрөөр 2 жэлһэ 5 жыл хүртээр түрмөлэ хаагда-хаар хэһөөгдэхэ байна.
3. Предприятинуудта үлүү гараһан ба хэрэглэгдэгүй байһан түхөөрэлгэ, мүн

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ М. КАЛИНИН. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1941 оной февралын 10.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

У К А З

Нүхар Ольга Даниловна Инкеевае БМАССР-эй Социальна Тэдхэлгын Арадай Комиссарта томилхо тухайда

Нүхар Ольга Даниловна Инкеевае Комиссар болгон томилхо. БМАССР-эй Социальна Тэдхэлгын Арадай

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ И. БОРСОВЕВ. БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь М. ИЛЬЧИВ.

Улан-Удэ город, Советүүдэй Байшан.

Улаан Армин 23 жэлэй ойдо бэлдэхэл

Пятигорскдохи хизаарай шэнжэлдэ-гын музей болбол Улаан Армин 23 жэл соо хүгжэһэн замые харуудан выставкэ эмхидхэбэ. Нүхэд Кировэй ба Орджоникидзын ударидалга доро Кавказые сагаан бандиудһаа сүлөөл-һэн 11-дхи армин дайшалхы ажал-ябуулгы харуулгада ехэхэн анхарал табигданан байна.

Казаньдахы ябаган сэрэгэй училищи-да «Ленин ба Сталин—Улаан Арминэ эмхидхэгшэд мүн» гэһэн төмөд хөөрөлдөөнүүд үнгэрэгдэнэ. Училишын политхүтэбэрилэгшэд болбол курсант-нууды Фрунзын, Ворошиловай, Тимо-шенкин, Буденнын дайшалхы ажал-ябуулануудтай танисуулан.

КОМСОМОЛЬСКО САНЫН УРИЛДААЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ДҮҮРГЭХЭ

Хүдэлмэришэн-Тарашанай Улаан Армийн ХХП жэлэй нэрэмжэтэ комсомольско санын урилдаанд манай республикын комсомолдууд эршэмтэйгээр хабаадана.

Урилдаанай түрүүшын үлэртэ, февралын 2-то, республикын 2 мянганбаа дэштэ комсомолдууд урилдаба. Урилдаанда бэлдэхэлэй хоёр харын торшо соо комсомолец бүхэн топ ехэ харюусалгатайгаар ба эдихтэйгээр бэлдэхэн байгаа. ВЛКСМ-эй олонхи айкмоуд энэниие муу бэшэ бэлдэхэлтэйгээр угтаба. Комсомолой хүтэлбэригхы хүдэлмэригшэд хадаа урилдаанта бэлдэхэгдэнэ эхин организацинуудта бага бэшэ туһаламжа үзүүлэе.

Февралын 9-дэ Пригороднэ районий комсомолдууд (райкомойн секретарь нүхэр Одоев) урилдаанай дүриме 107 проц.; февралын 10-да Занграйн аймаг—94,1 проц. дүүргэнэ байна. Мүн, комсомольско эхин организацинууд эдихтэйгээр оролобо. Занграйн аймагтай «Улаан Эрхирик» ба «Арбижал» колхозуудай комсомолдууд урилдаанда бүгдэ хабаадаа. Тальска хүсэд бэшэ дунда хургуулын комсомолдууд (секретарин нүхэр Шурыгин) бүгдэ урилдаан ба 10-нь ГТО-гэй I ба II шатын нормонууде санаар үгэһэн байна. Занграйн дунда хургуулын хурагша Анатолий Токаревай хүтэлбэригшэ команда 10 километрын галарта 44 минута соо ябаба.

Февралын 10-ай мэдээгээр, республика доторхи комсомолдуудай мшл 25 процентн урилдаанда хабаадаан байна. Бичурын, Мухар-Шабэрай, Ярууны, Кабанский, Тарбагтайн, Баргажанай, Иволгын комсомольско организацинууд энэндэ хайша хэрэгээр хавдажа, республикын бүхы организацинууде хойшо татана. Арбан үдэрэй торшо соо Баргажанай аймагтай комсомолдуудай 7 процентн, Кабанский—10, Иволгын—15 процентн хабаадаа. ВЛКСМ-эй дурсагдани айкмоудай хүтэлбэригшэд өөһөдө ямаршэ үүсхэл гаргадаггүй ба хүдэлмэрдөө эдихтэдые хабаадууддаггүй байха юм.

Урилдаанай түрүүшын үлэрүүдые үлэргэлтэдэ бодото туһаламжа үзүүлэгүйн түүе, ВЛКСМ-эй Обкомой бюро болбол комсомольско зарим организа-

цинуудта заахан ба саашадаа эршэмтэйгээр хабаадалсагхынь дуралхаан байна.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй тогтоол хадаа комсомолец бүхэн урилдаанда хабаадалсаха ёһотой гэжэ заахан юм. Урилдаанай түрүүшын үлэрүүдтэ зарим организацинуудай хүтэлбэригшэд, тэрэниие гансал амаралтын үлэрүүдтэ үлгэрэхэ гэжэ топ буруу ойлгоһон байгаа. Энэ хадаа ВЛКСМ-эй Обкомой бюрогой тогтоолоор болжуулагдаба. Урилдаае үлэр бүри үлгэрэхэ хэрэгтэй. Тингэбэл, комсомолдууднай урилдаанда бүгдэ хабаадажа шадаха байна. Урилдаанай болохо үлэр бүхэндэ тон һайн бэлдэхэл хэрэгтэй. Энэндэ панга заршам ба график байгуулаха шухала. Командын командор бүхэн урилдаанай хүтэлбэригшэдэ өөрингөө команда тухай мэдээсэхэ үлгэтай.

Урилдаанай дүүрэтэр үсөөхөл үлэр үлэбэ. Бидэнэр болбол урилдаае февралын 20-ноо хожомдуулаха ёһотойбди. Урилдаан хадаа сэрэгэй хэрэгые манай комсомолдуудай гүнзэгыгээр шуудалгын эхи һуури болоно. Республикын комсомольско организацинууд энэ урилдаанда бэлдэхэе зуураа, хэдэн олон хүүбүүд, басагадые физкультурина хүдэлмэригшэ хабаадуулаба.

Мүнөө урилдаа үлгэрэгэлтэй нэгэн доро, урилдаанда хабаадаһан комсомолдуудһаа ГТО-гэй II шатын нормо абаха ёһотой. Комсомольско организацинууд гансал урилдаанда хабаадаһаараа хизаарлахагүй, харин санын сэрэгэй ябадалуудта ба сэрэгэй наждамудта эрхмээр бэлдэхэе, Хүдэлмэришэн-Тарашанай алдарта Улаан Армийн ХХП жэлэй ойе угтаха байна. Бидэнэр болбол Улаан Армийн ойп үдэр хүрэтэр урилдаагаа дүүргэхэ ёһотойбди. Энэ хадаа тус, ойдо комсомолдуудай эрхм бэлэг болохо байна.

Комсомолец бүхэн Иркутска ба Читинскэ областнуудтай баталһан социалистическэ мурьсөөндө илажа гарахын түүе тэмсэхэ үлгэтай.

В. САХЬЯНОВ—ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обкомой секретарь.

Отличник багша

Багшын хүдэлмэригшэ баян дүршөлөөр хурагданаһан отличник, Михаил Платонович Григорьев Зэдын аймагтай, Харацайн эхин хургуулине даагшаар хүдэлмэригшэ. Долоон жэлэй торшо соо энэ хүдэлмэригшэ ажаллаха зуураа, багашууде хүмүүжүүлэхэ хэрэгтэ бага бэшэ амжалтануудтай.

Илангала 1940-41 оной хуралсадай жэлэй түрүүшын хахадта тэрэнэй классай шабинарһаа нэгэшые хүн «муу» гэһэн сэгшэлтэ абаагүй. Нүхэр Михаил Платонович, үхибүүдэй жаг заршамда ехээр анхарна. Нула заршамтай хурагшын хэзээдэшые һайнаар һуража шудахагүй тулаһан, хүмүүжүүлгын хүдэлмэригшэ үндэр хэмжээдэ табина. Шабинарһаа заршамые бүхэжүүлгын түүе саг үргэлжэ оролдог ба шиндхэхы хэмжээнүүдые абадаг юм.

Мүн, хурагшадай түрэлхидэй дунда ехэхэн хүдэлмэригшэ абаагүй. Түрэлхидтэй хамта хүдэлмэригшэ, хурагшадайгаа хуралсалые ба жаг заршамые һайжаруулжа шадаа. Түрэлхидэй комитет эмхидхэе.

Нүхэр Григорьев өөрингөө үлгэтай хүдэлмэригшэ гадна, олонитын хүдэлмэригшэдэ угаа эдихтэйгээр хабаа-

далсана. Колхознигуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэригшэ ҮР-гэнээр дэлгэрүүлгшэ, большевистскэ үлэр үлэрүүдые тарагша—эрхм агитатор юм.

Гадна, Михаил Платонович залуу багшанаарай үдэр бүрийн хүдэлмэригшэ доторхой туһаламжанууде үзүүлнэ, тэдэндэ зүбшэл үгэнэ. Нүхэр Григорьевай оролдогээр, Харацайн эхин хургуули болбол Зэдын аймагдахи түрүү хургуулинуудай зэргэдэ оролобо. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй X пленумэй тогтоолые хэрэг дээрнэ бөөдүүлэн, хүмүүжүүлгын ба пионерэй хүдэлмэригшэ шондхон табла. Элдэб ялзын уран һайханай угаа һонин кружогууд хүдэлмэригшэ. Пионерүүд болбол дуунай, танецын, үжжэгэй ба бусад кружогуудта хандуулагдаба.

Сталинска үеын зол жаргалта багашууде коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлэхэ хэрэгтэ бага бэшэ оролдог, хэшээл гаргаһанайн түүе—аймагтай арадай гэгээрэлэй таһаг болбол нүхэр Григорьевые олон удаа үлэртэ бэлгүүдээр шагнаһан ба баясхалан хүргэһэн байна.

Д. ДАМБИЕВ.
с. Нарин, Харацай.

Комсомольско санын урилдаан бүхы орон дотор эршэмтэйгээр үлгэрэгдэжэ байна. **ЗУРАГ ДЭЭРЭ:** Комсомолдууд-са наһад. (ТАСС-ын фото).

9 ЭХЭ ГАХАЙНАА 90 ПОРОСЕНКО

ЗЭДЭ. (Собкоррфоо). Буденнын нэрэмжэтэ түрүү колхозто түд абалга эхилбэ. Наяхан СТФ дээрехи 9 эхэ гахайн түржэ, 90 поросенко гаргаа. Тэдэнэ бүхыдөө һайнаар түжүүлэгдэжэ байна.

Фермы эрхилгшэ стахановец нүхэр Кузнецов түд абалгала топ анхаралтайгаар ханджа, эрхм жэшээнүүдые харуула. 1940 ондо выставкэдэ хабаадалсаад, тэндэ шудалжа ерөөһөн дүршэл мэргэжэлэ дүүрэн хэрэглэнэ.

Энэ жэлдэ нүхэр Кузнецов 200 поросенко түжүүлэхэ гэнэн социалистическэ үлгэтай юм.

ХУРДАН ТЕМПЭЭ НУЛАДХАНАГҮЙ

Паровоз хабсаралгын цехэй хоёрдохи халаанай крейцкофно участок январь соо туйлаһан амжалтануудта саашадан бэхжүүлжэ, үнэхөөрөөл стахановска ажалай эрхм жэшээнүүдые харуулжа байна. Үлгэрһэн арбан хоной торшо дотор февраль һарынгаа түсөөбэй 60 гаран процентые гүйсэхдэбэ.

Андрянов, Коронец, Крызов, Харлап, Шалкин, Хомяков ба участогайн бусад эрхм хүнүүд үндэр бүтөөсөтэйгээр ажалланад.

Дурсагданаһан участок болбол цехэй бүтөөдэг продукциян 9 процентые үйлдэбэригшэ. Хэрбээ бүхы участогууд, халаанууд тус участогтал алдлар ажаллаа һаан, паровоз хабсаралгын цех Улан-Удын ПЗВ-гэй түрүү цехүүдэй нэгэниинэ боложо шадаха һэн. Зүгөөр, үйлдэбэригшэе даабарише гүйсэхдэнгүй байжа, бүхы цехүүдэ гэгээрһэн татадаг участогууд бии.

ЯРУУНЫН СОВХОЗДО

Яруунын совхоз ерэхэ хабарта урда-урдынхилаһан һайнаар бэлдхэжэ байна.

—Хүдөө ажарын зэр-зэмсэгүүд ба тракторшуудаа һайн шанартайгаар эгнэһэрилжэ дүүргэбэ,— гэжэ ВЛКСМ-гэй Яруунын Айкомой секретарь нүхэр Ардаков манай редакция мэдээсэбэ.

Хилын саана

Черчиллин үгэ

ЛОНДОН, февралын 10. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэхэн, үсөгдөр Черчилль радиогоор үгэ хэлэбэ. Черчилль болбол хүүдэй 5 харын торшо дотор болоһон дайнай ябуулануудай дүтүүдые бүрдхэн хэлэбэ.

Хүүдэй 4—5 харын торшо дотор Англин зарим хэрэгүүд һанаһанһаа дээрэ һайнаар ябаһан байна гэжэ Черчилль мэдүүлэбэ. Үлгэрэгшэ жэлэй август ба сентябрь соо Англин истребительүүдэй Германия авиацида горитойхон сохилто хэнһнээ хойшо Германи болбол Англида нэбтэрэн орохо гэнэн нэдэлгөө бөөдүүлжэ шадабагүй. Эдэ һарануудай үедэ манай 1 тонно бомбо хаяхада, немецүүд 3-4 тонно бомбо хаяһан байбашы һаа, энэ хадаа анличануудай һурын дараагүй байна. Бидэнэр, Черчилль хэлэбэ, ойрын үедэ энэ пропорция гэдэргэе эрьехын тудала бүхы хэмжээнүүдые абаһабди. Черчиллин хэлэһэнэй ёһоор, Англин агаарай флот болбол урган хүгжэнэ ба үдэрэй үедэ агаарта эзэн байлаг болоо юм ха.

Грециин сэрэгүүдэй Албанида туйлаһан амжалтануудынь тэмдгэлжэ зуураа, Черчилль болбол Ливиде ба Африкын бусад районуудта Англин сэрэгүүдэй хэжэ байһан ябууланууд дээрэ тогтожо хэлэбэ. Тэрэнэй тэмдгэлхэн, Ливиде Англин сэрэгүүдэй амжалтатый ябууланууде хэнһэнэй эсэстэ, 150 мян гаран хүнүүдээр бүрдхэн Италийн зүүн армийн бүхыдөө плэндэ абтажа, усалдагдана байна. Анличанууд Керанайкине абаба. Египет ба Суэцкэ канал аюулгүй байдалаар хандгаһанхай. Черчилль болбол Бенгазидэй портые, базые ба аэродромые эзэлһэн ябадалта тухай үлгэрһэн олгуула. Ушарын, тэдэнэр хадаа Дундада далайн зүүн хубида дайнай ябууланууде хэхэ хэрэгтэ ехэхэн стратегическэ удхашанартай байна.

Черчилль Англин флотой ябууланууд тухай хэлэхэ зуураа, Генуядахи уһан далайн базые Англин корабльнуудай бомбодоһон ябадалай угаа ехэ удхашанартай байһаниинэнь тэмдгэлэбэ.

Африкадахи бусад фронтнууд дээрхи байдал тухай хэлэхэ зуураа, Черчилль ингэжэ мэдүүлэбэ: Англи ба Индин частнууд италиянецууде Суданһаа түржэ, Эритрея тээшэ дабшатаала хамта, Абиссинидэ байгаз Италийн сэрэгүүдые эсэслэн талалжа, хусынь һүнөөжэ гэжэ эрмэлзэнэ. Мүн, Англин бусад частнууд болбол

Абиссиниде баруун талаһаан нэбтэрэн ороһон байна.

Саашада Черчилль Англида тохөөдөд байһан аюулууд тухайда тогтожо хэлэбэ. Дайнай, Черчилль мэдүүлэбэ һаяар бүри панга болохо байһаниинэ бидэнэр ойлохо ёһотойбди. Германия арми ба авиацин томохон хүсн мүнөө Европын зүүн-урда жагсаагдана байна.

Англи болбол Дундада далайн централна хубийн түүе тэмсэхын тулар бүхы хэмжээнүүдые абаха байна гэжэ Черчилль мэдүүлнэ. 15 үдэрэй саад тээ Мальта арал дээрэ болоһон агаарай ябууланууд тухайда тодоор хэлэбэ. Германиян самоледуудаар гэмтэһэн Англин «Илластриэ» гэжэ авиацин посец тинхэдэ Мальта арал дээрэ хортодожо байһан юм. Тус корабине гэмтэл болбол уһан далайдахи агаарай дайнай үедэ Англида хэһэн эгзэн томо сохилтоны болоно. Мальта арал дээрэ хонойой ябуулануудай үедэ 18 самолодоо гэгэһэн немецүүд хэр өөрингөө гол шухала зорилгоо дүүргэжэ шадаагүй байна. «Илластриэ» эльгэгдэнэ байна. Мальта дээрэ болоһон тулалданууд болбол Дундада далайн централна хубидахи аюулуудай зайлуулагданине гэршэлэ бэшэ, харин, Англин «бүри хүсэһэн ябуулга хэхэ» байһаниинэнь гэршэлэ гэжэ Черчилль мэдүүлэбэ.

США-гэй туһаламжа тухай хэлжэ зуураа, Черчилль ингэжэ мэдүүлэбэ: Англида хүнэй хүсэн хэрэггүй. Харин сэрэгэй материалнууд, техникескэ тухөөрлөнүүд, судланууд хэрэгтэй. Эрээ жэлдэ Англида үшөө худалдаһан наймаанай судланууд хэрэгтэй болоһон байна. Энэ ушары дэһэн мэдэнэ ёһотой. Тингэд манай худалдаа-наймай флотые бүри ехээр хооһоруулжа ба Америкын үгөөг туһаламжы хэмжөө дооһоруулхые нэдэхэ бөө.

Германийн сэрэгүүдэй Англида довтолон орохо гэнэн нэдэлгэ хамта бидэнэртэ эгзэн томо аюул болоһон гэжэ Черчилль түүсхэлэгшэ үгэ соо мэдүүлэһэн байна. Империйн хүсэһэн дэй генералыа штебай начальни Джон Дилл гэгшэ Германиян сэрэгүүдэй һаяар Англида довтолон ороһон болохо тухайда һануулаһан байна. Ушар нимэһэ, бидэнэр бүтөөдөрөө гэмтескэ довтолгые, парашюта десантын эрид шэрүүнээр ба шадабаритайгаар угтажа абахаар бэлэн байһан ёһотойбди гэжэ Черчилль мэдүүлэбэ.

США-да САМОЛЕДУУДЫЕ ҮЙЛДЭБЭРИЛГЭ

НЬЮ-ЙОРК, февралын 11. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэхэн, январь соо США-да нэгэ маша шахуу самолет бүтөөгдөн ба тэдэнэрэй 250-нь һуражсалтай самолету боллоно гэжэ правительствын түүсхэлэшэд мэдүүлэһэн байна. Январь соо самолетуудые үйлдэбэрилгэ болбол тэсбэтай тааралдана.

Гадаадын хронико

★ Хари хэзэн дээрэ ном дөбтөр гэдэг Бразилидахи хөлбэлнүүд хадаа гаднахэн лэ португалска хэлэн дээрэ илэхэ ёһотой гэжэ дуралдагдаба. Хөлбэлнүүд энэ захирагыне дүүргэгүй гэнэ гэгшэ һаа, хаагдаха байна.

★ Австралийн арбитражна суд болбол бүхы категориин хүдэлмэригшэдэй салгыне дээшлүүлэхэ тухай трегюниондайд гуйлгыне арасаба.

★ Франциин эхөөнэй урда тээхилдай министр Поморэ гэгшэ түрмэнь тэбигдэба.

★ Францида хорёод һаһатай эдиришэ ажалай повинность байгуулагдэди Эдиришүүд болбол 8 харын торшо ажалай лагернуудта эльгөөрхө байла. Тус повинностьыа зайсахые һөдөгшөжэ хуретэр түрмэе һуухаар хэһэнэжэ юм ха.

★ Готланд аралда (Швеци) манай тэжээл хомордобо. Аралай гадна ажалыда хүшөр хүндэ байдал тохөөдөбо. Хэрбээ адуу малнууде хорооһон үүлтэртэ малнууд ехээр усалдаһан байна.

★ Англин Ланкаширская хубые һайнай промышленность болбол өдөрнеделинүүд соо 100000 эмгэтэй түрмэришэдые сэрэгэй промышленность эльгөөхэнэ. Энэ ушарһаа, Ланкашир 150 фабрика хаяхада баатай болоно.

★ Кытадай правительствын тогтоной ёһоор, Ганьсу провинцида манашагала национальыа компания байгуулагдахэн.

Карюусалгата редактор **Р. БИМБАЕВ**

Февралын 10-да болоһон сэрэгэй ябуулануудай тэмдэглэл

Англин сэрэгүүн Хойто Африкада Бенгазайһаа урдуур ябууланууде хэхэ. Англин мэдээсэл соо хэлэгдэхэн, Англин сэрэгүүдэй түрүү отрядууд Бенгазайһаа 175 километр урдуур байгаа Эль-Агейдахи түмэрзамай бишинихэн пунктые эзэлжэ, Солук ба Аждабей гэжэ түмэрзамай томохон пунктнууд хоорондохы эрье шадарта хүрэхэн байша. Мүнөө энэ участок дээрэ дайнай ябууланууд боложо байна гэжэ Рейтер агентство мэдээсэлэ. Италийн авиаци болбол, Италийн мэдээсэл соо хэлэгдэхэн, Кубра оазисай шадар анличануудай мотомехастынууде бомбодоо.

Февралын 9-10-да Эритреяд дайнай ябууланууд мүн үргэлжэлөөр байба. Италийн командованиин февралын 10-най мэдээсэл соо хэлэгдэхэн, англичанууд болбол Керенэй районда дахин довтолго хэһэн байна. Дугын Востогдох Англин армийн штабтай мэдээсэхэнэй ёһоор, италиянецууд Керенэй райондо позиция хамгаалжа байһан сэрэгүүдтэ шэнэ хүсэ асарһан байна. Керенһэе урдуур Англин сэрэгүүд Аррешэе сухарижа абаа Италийн частнуудые мурдэнэ.

Абиссиниде, Гондер тээшэ Англин сэрэгүүдэй урагшаа дэбшалгань аали-

лаба. Ушарын, италиянецууд болбол Англин сэрэгүүдэй дабшахэ зам дээрэ мшэнүүдые тодохон байна. Абиссинидехи фронтын урда участогта Англин частнууд Горвиһаа 25 километр баруун-хойно байгаа Эль-Обок портые эзэлһэн байна.

Февралын 10-да Италийн ба мүн Англин авиациин эдихтэй ябууланууды хэһэн тухайда Италийн командованиин мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Италийн авиаци Керенэй райондо Англин сэрэгүүдые, апаһанууде ба артиллерийе бомбодобо. Англин авиаци Керенэй райондо ябууланууде хэхэһэ гадна, мүн Тан ба Десса (Абиссини) нуурһаа урдуур байгаа Дангилада довтолго хэһэн байна.

Хүүдэй хоёр үдэр соо Албанидахи фронтын централна сектортэ эдихтэй ябууланууд дэлгэрүүлэгдэбэ. «Пройа» газетын мэдээсэхэнэй ёһоор, энэ сектортэ италиянецууд баһа дахин контролтоого хэжэ, тэрэн гэдэргэ сохилдоһон байна ха. Италиянецууд ехэхэн гээлтэтэйгээр сухариба. Телелеин сектортэ Грециин сэрэгүүд урагшаа дабшаба. Авиаци эдихтэй ябуулаха хэһэ. Февралын 9-дэ Италийн

авиаци Грециин коммуникациян нозицарта ба мүн Корифска заливай эрье шадарта байгаа уһан сэрэгэй базанууде, Салоникидехи сэрэгэй барилганууде бомбодобо гэжэ Италийн командованиин мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Англин самолетууд Валоние бомбодобо.

Англин флотой томо ба хүнгэн корабльнууд Генуядахи Италийн уһан-сэрэгэй томо базые бомбодобо гэжэ февралын 9-дэ Рейтер агентство мэдээсэхэн байна. Италийн мэдэн соо хэлэгдэхэн хадаа, бомбодолгын эсэстэ тэндэ 77 хүн алуулһан ба 236 хүн шархатаһан байна. Англин самолетууд мүн Пизын хала шадарта ба Ливорнодо довтолһон байна.

Германийн бомбардировщицууд Португалиһаа 500 километртэ байгаа Англин судланууде бомбодобо гэжэ Германиян командованиин февралын 9-эй мэдэн соо хэлэгдэнэ. Тэндэ хэдэн пароходууд үһанда шэнгэбэ. Февралын 9-эй һуни Германиян бомбардировщицууд Лондондохи ба зүүн-урдахи Англида байгаа сэрэгэй удхатай шухала барилгануудые бомбодобо. Англин бомбардировщицууд февралын 8-ай һуни Мангеймдехи промышленна барилгануудта довтолго хэһэн байна. Февралын 8-да Англин зарим самолетууд Роттердамдахи барилгануудые мүн бомбодоһон байна.

отв.редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной печати, агитации и пропаганды — 7-55 (2 я)

Адрес редакция: г. Улан-Удэ, ул. Каландаршвилем, 19. Телефоны: экономическэ отдела — 7-55; отдела писем, дежурного по редакции — 5-07.